

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 758

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: 1.Γραμματεία Υφυπουργού
Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
(Τομέας Κοινωνικής Ασφάλισης)/Πολιτική
Γραμματεία
2. Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και
Οικογένειας
Email: ypourgou@minscfa.gov.gr

ΘΕΜΑ: Ανάγκη για διεύρυνση των προϋποθέσεων δικαιούχου του επιδόματος μητρότητας.

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ. 6633/10-9-2024 Ερώτηση.

Σε απάντηση της παραπάνω Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τη βουλευτή κα Μαρία Αθανασίου και όσον αφορά το θέμα χορήγησης του επιδόματος μητρότητας σε όλες τις εργαζόμενες νέες μητέρες χωρίς όρους, σας πληροφορούμε τα εξής:

Με την παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι οι διατάξεις που αφορούν στην υπαγωγή στην ασφάλιση για παροχές ασθένειας σε χρήμα, καθώς και το είδος, την έκταση, το ύψος, τα δικαιούχα πρόσωπα και τη διαδικασία χορήγησης των παροχών σε χρήμα, των ενταχθέντων στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, εξακολουθούν να ισχύουν, όπως ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών του e-Ε.Φ.Κ.Α.

Κατ' εφαρμογή της παραπάνω διάταξης, για τη χορήγηση του επιδόματος μητρότητας στις εργαζόμενες μητέρες, που υπάγονται στην ασφάλιση φορέων, κλάδων, τομέων ή λογαριασμών παροχών ασθένειας που εντάχθηκαν στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης και Λοιπών Παροχών του e-ΕΦΚΑ, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις της νομοθεσίας κάθε ασφαλιστικού οργανισμού ως προς τον τρόπο καταβολής, τις προϋποθέσεις θεμελίωσης του δικαιώματος και τον καθορισμό του ύψους του σχετικού επιδόματος.

Το επίδομα μητρότητας αποτελεί παροχή σε χρήμα και χορηγείται στις μισθωτές άμεσα ασφαλισμένες στον e-ΕΦΚΑ και στις έμμισθες δικηγόρους για 119 ημέρες ή για 63 ημέρες στην περίπτωση παρένθετης ή θετής μητέρας, εφόσον απέχουν από την εργασία τους, σύμφωνα με το άρθρο 226 του π.δ. 80/2022 και πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτουν οι επιμέρους φορείς.

Ειδικότερα, οι ασφαλισμένες του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 148 του ν. 3655/2008, αποκτούν δικαίωμα για παροχές μητρότητας εφόσον έχουν πραγματοποιήσει εκατόν είκοσι (120) ημέρες εργασίας για παροχές σε χρήμα κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος της πιθανής ή της πραγματικής ημερομηνίας τοκετού ή κατά το προηγούμενο 15μηνο, μη συνυπολογιζόμενων, στην περίπτωση αυτή των ημερών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν κατά το τελευταίο ημερολογιακό τρίμηνο του 15μήνου και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του α.ν. 1846/1951 και του Κανονισμού Ασθένειας του τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εφόσον έχουν πραγματοποιήσει 200 ημέρες ασφάλισης τα δύο προηγούμενα χρόνια πριν την πιθανή ή την πραγματική ημέρα τοκετού και απέχουν από την εργασία τους.

Αντίστοιχα, στις μη μισθωτές άμεσα ασφαλισμένες στον e-ΕΦΚΑ (αυτοαπασχολούμενες και ελεύθερες επαγγελματίες) χορηγείται επίδομα μητρότητας για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν.4097/2012 καθώς και εφάπαξ στις αγρότισσες χωρίς να απαιτείται η διακοπή της επαγγελματικής δραστηριότητας και εφόσον δεν έχουν οφειλή από ασφαλιστικές εισφορές στον e-ΕΦΚΑ κατά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης χορήγησης του επιδόματος μητρότητας.

Συνολικά, το επίδομα μητρότητας αποτελεί ασφαλιστική και όχι προνοιακή παροχή, όπως π.χ. το επίδομα γέννησης, και, ως εκ τούτου, σύμφωνα με τη νομοθεσία, για την καταβολή του απαιτείται η συμπλήρωση ορισμένου χρόνου ασφάλισης.

3. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με διαδοχικές και στοχευμένες νομοθετικές πρωτοβουλίες τα τελευταία χρόνια, έχει διευρύνει το πλέγμα προστασίας και ενίσχυσης της μητρότητας, ώστε να στηρίξει τις νέες εργαζόμενες μητέρες και τις οικογένειες απέναντι στις σύγχρονες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν. Συγκεκριμένα:

- Με το άρθρο 43 του ν. 4997/2022 (Α'219) αυξήθηκε η διάρκεια της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας από τους έξι (6) στους εννέα (9) μήνες, για τις δικαιούχους που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 142 του Ν. 3655/2008.
- Με τη διάταξη του άρθρου 150 του ν. 5078/2023 (Α' 211), η ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας, που χορηγείται από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) σε μισθωτές του π. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ μετά τη λήξη της επιδότησης της άδειας κυοφορίας και λοχείας, επεκτάθηκε σε όλες τις μισθωτές ασφαλισμένες του e-ΕΦΚΑ, καθώς και στις έμμισθες δικηγόρους, οι οποίες έχουν λάβει επίδομα κυοφορίας και λοχείας με βάση τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις των λοιπών ενταχθέντων στον e-ΕΦΚΑ Φορέων, Τομέων, Κλάδων ή Λογαριασμών ασφάλισης μισθωτών ή άλλου φορέα ασφάλισης ασθένειας.
- Με την παρ. 3 του άρθρου 155 του ίδιου νόμου προβλέφθηκε ότι την ανωτέρω παροχή δικαιούνται από τη ΔΥΠΑ όσες μητέρες έχουν λάβει εγκριτική απόφαση επιδόματος κυοφορίας και λοχείας (ή τυχόν άλλη ονομασία που προσδίδεται από κάθε φορέα) από την έναρξη ισχύος του άρθρου 43 ν. 4997/2022, ήτοι από 25.11.2022, οπότε επεκτάθηκε η διάρκεια του επιδόματος από έξι σε εννέα μήνες.
- Με την θέσπιση του άρθρου 151 του ν. 5078/2023, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 56 του ν. 5092/2024 (Α 33), επεκτάθηκε για πρώτη φορά το δικαίωμα της

ειδικής παροχής στις μη μισθωτές μητέρες ασφαλισμένες του e- ΕΦΚΑ που απασχολούνται ως ελεύθερες επαγγελματίες ή αγρότισσες, ολοκληρώνοντας την προσπάθεια προστασίας της μητρότητας για το σύνολο των εργαζομένων του e- ΕΦΚΑ, ανεξαρτήτως απασχόλησης και σχέσης εργασίας και αποκαθίσταται η ανισότητα που σημειώνεται μεταξύ μισθωτών και μη μισθωτών, με τη χορήγηση της ειδικής αυτής παροχής διάρκειας εννέα (9) μηνών από την ΔΥΠΑ.

Το κάθε ασφαλιστικό δικαίωμα αποδίδεται με όρους και προϋποθέσεις, που ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία.

4. Τέλος, ως προς τη λήψη λοιπών μέτρων ενίσχυσης της οικογένειας και της μητρότητας για να καταπολεμηθεί η υπογεννητικότητα, αρμόδιο να σας ενημερώσει είναι το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, στο οποίο κοινοποιείται το παρόν έγγραφο.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ